

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-287

14.3.2025

Fremtind Forsikring AS

Reise/reisegods

Mobil og kontanter falt i vannet – skadeverk – mistet – krav om fysisk skade?

En beruset person støtte borti sikrede, slik at sikrede mistet sin mobiltelefon og kr 2 000 i kontanter i vannet. Sikrede fant ikke eiendelene igjen. Sikrede krevde tapet dekket under sin reiseforsikring og anførte at hendelsen måtte regnes som dekningsmessig skadeverk utført av den berusede personen. Videre mente sikrede at kontantene måtte dekkes fordi forsikringen omfattet tap av kontanter inntil kr 10 000, og at formålet med forsikringen var å dekke uforutsette hendelser som medførte tap for sikrede. Foretaket avslo kravet. Foretaket anførte at det ikke var sannsynliggjort en dekningsmessig skade, da hendelsen ikke kunne anses som skadeverk, og forsikringen uansett hadde unntak for ting som var mistet og for skade på mobiltelefon. Nemnda kom til at hendelsen ikke kunne anses som skadeverk og at sikrede derfor ikke hadde krav på erstatning for tapet av telefonen. Men nemnda kom til at tapet av kontantene var dekningsmessig og viste til at formuleringen «skade» i vilkårenes pkt. 7.2 også omfattet tap av gjenstander. For øvrig viste nemnda til at foretaket ikke kunne påberope unntaket for ting som var mistet, da dette unntaket knyttet seg til spørsmål om aktsomhet, som måtte reguleres av fal. § 4-9.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for tap av mobiltelefon og kontanter.

Sikrede har reiseforsikring med følgende vilkår:

7 Hva forsikringen omfatter for reisegods

7.1 Reisegods

Omfattes

(...)

Følgende forsikringssummer gjelder

- Kontanter erstattes med inntil 10 000 kroner per person. (...)

(...)

7.2 Hvilke skader på reisegods som erstattes

Dekkes

- (...)
- Skadeverk, jf. straffeloven §§ 351 og 352

Dekkes ikke

Skade som skyldes at gjenstander er mistet/gjenglemt/forlagt eller når skadeårsak er ukjent

(...)

7.3 Annen skade reisegods

Dekkes

- Annen tilfeldig og plutselig fysisk skade på forsikrede gjenstander enn det som fremgår av punkt 7.2, erstattes med inntil 2 500 kroner samlet per skadetilfelle.

Dekkes ikke

- Mobiltelefon, datamaskin, lese- og nettbrett

Sikrede mistet mobiltelefon og mobildeksel med kortholder og kr 2 000 i kontanter i vannet da en fremmed person støtte borti ham. Sikrede sendte skademelding til foretaket med følgende forklaring:

I går kveld mens jeg var på vei hjem langs vannet i B holdt jeg min iPhone Pro Max i hånden da en sterkt beruset mann, som jeg ikke har kjennskap til, plutselig kom hardt borti meg og forårsaket at telefonen min ble slått ut av hånden min. Telefonen falt rett i vannet og forsvant umiddelbart under overflaten. Jeg dro tilbake til stedet i dag for å lete, men dessverre er telefonen ikke å finne. Sammen med telefonen var det også en mobildekselkortholder som inneholdt 2000 kr i kontanter.

Foretaket avslo ansvar fordi reiseforsikringen hadde unntak for ting som er gjenglemt/forlatt eller mistet.

Etter klage fra sikrede, begrunnet foretaket opprettholdelsen av avslaget slik:

Reiseforsikringen dekker skadeverk på ditt reisegods under punkt 7.2 i reiseforsikringsvilkårene. Vi anser dessverre ikke dette tilfellet som skadeverk, selv om ikke du er skyld i hendelsen og kan derfor ikke utbetale noen erstatning. Skadeverk er når personen med viten og vilje går inn for å skade den aktuelle gjenstanden, her forklarer du at personen kom hardt borti deg som førte til at du mistet mobilen i vannet og dermed ble den skadet/gikk tapt.

Reiseforsikringen din dekker kun tyveri fra din besittelse eller skade på tingene dine. Elektronikk som faller i vann anses som en plutselig og tilfeldig skade om man kan sannsynliggjøre at gjenstanden tar umiddelbar skade av å falle i vann. Dette ville vi da dekket med en makserstatning på 2500 kroner per skadetilfelle under punkt 7.3 i reiseforsikringsvilkårene, men under det samme punktet har vi et unntak for mobiltelefon, datamaskin, lese- og nettbrett; som vil si at vi ikke dekker plutselig og tilfeldig fysisk skade på disse gjenstandene.

Sikrede klaget igjen på foretakets vurdering og viste blant annet til at tapet av telefonen burde dekkes fordi tapet skyldtes en skadeverklignende hendelse, og at reiseforsikringen dekker tap av kontanter opp til kr 10 000. Sikrede mente at det var urimelig at tapet ikke skulle dekkes når hendelsen var et resultat av en uforutsett ytre påvirkning som ikke var innenfor hans kontroll.

Foretakets klageservice opprettholdt den tidligere vurderingen. Klageservice viste til at selv om forsikringen dekket kontanter som reisegods, jf. pkt. 7.1, så hadde forsikringen unntak for gjenstander som var mistet, jf. pkt. 7.2. Klageservice viste ellers til at det ikke var sannsynliggjort en dekningsmessig skade på eiendelene etter punktene 7.2 eller 7.3.

Sikrede krever erstatning for tap av mobiltelefonen og kr 2 000 i kontanter. Sikrede bestrider at mobiltelfonen og kontantene ble «mistet». Gjenstandene ble slått ut av hånden til sikrede. En sterkt beruset person som opptrer uforsvarlig i nærheten av vann utviser en grad av grov uaktsomhet som kan sammenlignes med skadeverk.

Sikrede anfører at kontantene er omfattet fordi forsikringen dekker kontanter oppad begrenset til kr 10 000, og skaden må regnes som skadeverk. Foretaket tolker vilkårene for snevert.

Forsikringen er ment å dekke uforutsette hendelser som medfører økonomisk tap for sikrede, og tapet av både mobiltelefonen og kontantene skyldtes forhold sikrede ikke hadde kontroll over.

Det er urimelig om ikke kontantene og mobiltelefonen dekkes fordi det ikke er påvist fysisk skade. En mobiltelefon som faller i vannet, tar skade umiddelbart og blir ubrukelig.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at sikredes eiendeler er mistet og omfattes av unntaket i pkt. 7.2. Foretaket viser ellers til at pkt. 7.1 regulerer *hvilket* reisegods som er omfattet av forsikringen, men at det må sannsynliggjøres *en dekningsmessig skade* på det aktuelle reisegodset etter pkt. 7.2 eller 7.3 før sikrede har krav på erstatning. Foretaket anfører at forsikringen uansett ikke dekker skade på mobiltelefon etter pkt. 7.3. Hendelsen er heller ikke å anse som skadeverk, jf. FinKN 2013-56.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for tap av mobiltelefon og kontanter.

Nemnda ser på de ansvarsbærende og ansvarsbegrensende klausulene hver for seg.

Skadeverk

Sikrede anfører at tapet av mobiltelefon og kontanter skyldes skadeverk fra personen som støtte borti ham. Forsikringen erstatter etter vilkårene pkt. 7.2 skade som følge av skadeverk, jf. straffeloven §§ 351 og 352.

Vilkårene henviser til straffeloven § 351, og uttrykket «skadeverk» må da forstås på samme måte som etter denne bestemmelsen. Ifølge Ot. prp.nr. 22 (2008-2009) er skyldkravet etter § 351 forsett, jf. strl. §§ 21 og 22. Det strafferettslige forsettbegrepet omfatter ifølge § 22 både bevisst skadeforvoldelse i den hensikt å ødelegge (bokstav a), sannsynlighetsforsett (bokstav b) og eventualitetsforsett/"dolus eventualis" (bokstav c), dvs. skadevolder «holder det for mulig at handlingen dekker gjerningsbeskrivelsen, og velger å handle selv om det skulle være tilfellet», jf. også FinKN-2023-320 og 2023-493. Det følger av definisjonen av forsett at uaktsomhet – vanlig og grov – ikke er tilstrekkelig til å utløse ansvar. Straffeloven § 352 omfatter derimot grov uaktsomhet, men denne er begrenset til grovt skadeverk, som ikke er tilfellet her.

Sikrede har forklart at en beruset mann støtte borti sikrede, slik at han mistet mobiltelefonen og kontanter i vannet. Det er ikke fremlagt informasjon om tilsier at skaden ble voldt forsettlig. Tvert om fremstår det som et hendelig uhell eller muligens uaktsomt hensett til beruselsen.

Det er dermed ikke sannsynliggjort at handlingen kan anses som skadeverk, og tapet av telefon og kontanter kan derfor ikke dekkes under pkt. 7.2 i forsikringen.

Annen tilfeldig og plutselig fysisk skade

Forsikringen omfatter etter pkt. 7.3 også «annen tilfeldig og plutselig fysisk skade på forsikrede gjenstander», men her er det unntak for «mobiltelefon og nettbrett». Mobiltelefonen er derfor heller ikke omfattet av dette vilkårpunktet.

Formuleringen «fysisk skade» tilsier at dekningen kun gjelder partiell skade og ikke tap. På den annen side dreier det seg om «Annen» skade, og «annen» referer til pkt. 7.2 Hvilke skader på reisegods som erstattes. I denne dekningen inngår «tyveri av reisegods», ran og «tap av eller skade på innsjekket bagasje». Disse tre punktene omfatter derfor tap av gjenstander og omfattes da av overskriften «skade». Dette tilsier at formuleringen «skade» i 7.2 omfatter «tap». Formuleringen «fysisk» betyr at gjenstanden som sådan er tapt, og at det ikke dreier seg om f.eks. et verditap. Ut fra dette er tapet av kontantene dekket.

Unntaket for ting som er mistet

Foretaket har vist til unntaket for «ting som er mistet». Risikoen for å «miste» noe er en subjektiv risiko knyttet til sikredes adferd og fremstår som en reaksjon på at man ikke i tilstrekkelig grad har tatt vare på sine gjenstander. Dette er et spørsmål om aktsomhet, som reguleres av fal. § 4-9, jf. FinKN 2018-233 og AKN 1844. Foretaket kan derfor ikke påberope seg dette unntaket.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis delvis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).